

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

LEXIKON

Svenskt-Engelskt o. Engelskt-Svenskt. Bra hjälpreda för nykommare som fört önska lära engelska språket. Inbundet i läderband endast \$1.00, portofritt.
Svenska Canada-Tidningen
325 Logan Ave. Winnipeg.

För det bästa i radio, elektriska apparater och arbeten skriv, telefoner eller besök Schumacher-Mackenzie-Kummen Ltd.
THE ELECTRIC SHOP
127 Perth Ave. E. WINNIPEG
Telefon 66 603

ARG. (YEAR) 35. (Lösnummer 10 Cts.) WINNIPEG MANITOBA, TORS DAGEN DEN 30 JUNI 1927. (Lösnummer 10 Cts.) N:r 26

Provinsvalet i Manitoba - en seger för Brackenisterna?

Allt tyder på att Brackenregeringen åter kommer till makten. De konservativa ha gjort anmärkningsvärda vinster medan det liberala partiet uppvisar dåliga resultat. Penner, kommunistisk kandidat i Winnipeg har över 2,000 första röster.

Ölfrågan ännu oavgjord.

Valresultaten i Manitoba tyda på att Brackenregeringen fortfarande kommer att behålla den erforderliga majoriteten i provinslegislaturen, varför man redan nu, trots resultatet ännu är långt ifrån fullständiga och räkningen ännu inte avslutad, kan förspå att Bracken än en gång skall bilda Manitobas regering. De slutliga resultaten torde emellertid först bli kända i slutet av veckan och kunna mycket väl bjuda på många överraskningar, varför man ännu icke med bestämdhet kan förspå utgången. I åtskilliga länstrakter ha tre kandidater varit uppställda, varför resultatet först bli kända sedan rösterna för minoritetens kandidat blivit räknade och överföringen av rösterna verkställda. På grund härav komma troligen åtskilliga liberala kandidater att bli slagna, dock kan man ännu icke med bestämdhet säga, hurvida de konservativa kandidaterna eller Brackenisterna kunna få räkna sig dessa röster till gods.

Man torde emellertid redan nu kunna förspå Brackenisterna 25 eller 28 platser i legislaturen, vilket senare är samma antal, som de innehade i den förutvarande legislaturen. Konservativerna bilda den starkaste oppositionsgruppen och hava gjort stora landvinningar på bekostnad av de oavhängiga, vilka voro representerade med 3 medlemmar i den sista legislaturen. Allt tyder ännu också på att samtliga regeringskandidater med undantag av en komma att bli återvalda.

I Winnipeg ha de konservativa gjort stora landvinningar och komma troligen att representeras med tre kandidater. Arbetarpartiet har goda chanser att kunna kontrollera tre platser mot två förut i legislaturen. Det liberala partiet kommer troligen att representeras av tre och regeringspartiet av en eller två representanter. Domaren H. A. Robson blev invald med betydlig majoritet och erhöjll i första räkningen över 650 mer röster. Av de övriga liberala kandidaterna torde vidare mrs. Rogers och mr. Lindal kunna påräkna sig i de gleslaturen.

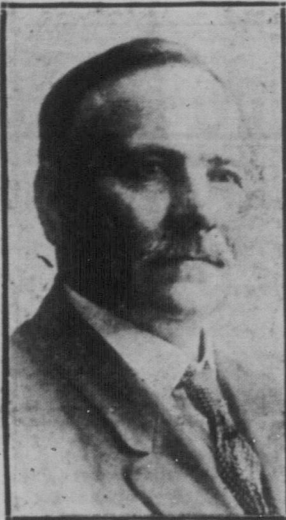
Den kommunistiske kandidaten Tenner i Winnipeg har fått ett anmärkningsvärt stort antal första röster, över 2,000, men det är ännu ovisst, om han kan få nog röstmajoritet för att vinna ett säte i legislaturen.

Ölfrågan är ännu ovisst, men för Winnipeg vidkommande torde en betydande majoritet för "öl per glas" förefinnas, och många länstrakter äro också av samma uppfattning. Denna fråga synes hava spjörats av väljarna utan någon som helst hänsyn till partiåskåning.

Det nya valsystemet, som använts för första gången vid detta provinsval, synes speciellt på landsorten, hava fungerat till behövet, men i många städer har man kunnat konstatera, att väljarna ännu icke riktigt uppfattat meningen i det samma. Så till exempel har ett stort antal valberättigade röstat på kandidaterna i den ordning, de varit uppförda på röstlistan, vilket naturligtvis ej varit det rätta. Likaledes har man i många fall röstat med ett X i stället för siffror. Dessa valsedlar ha icke kunnat godkännas.

Den kommande legislaturen torde emelligen komma att bjuda på många nya namn, och synes dessutom att få en betydligt bättre sammansättning än den föregående. Man får hoppas, att en mera målinriktad arbetsordning kommer att tillämpas, så att väljarna kunna få se bättre resultat av provinsens utveckling, än vad som förut varit fallet.

O. L. Holmgren - 60 år.
Sedan sin ankomst till Canada har han nedlagt ett betydande arbete i svenskhetens och nykterhetens tjänst.

Den canadensiska konfederationsmedaljen.

OVANSTAENDE illustration visar de tvänne medaljer, vilka den första juli komma att utdelas som minne av Canadas 60-årsjubileum. Den större medaljen, vilken utförts i guld kommer att utdelas till ett begränsat antal personer, vilka på ett framstående sätt bidragit till vad Canada är i dag. Densamma kommer vidare att präglas i silver och brons och utdelas till vinnarna i olika nationella tävlingar samt har utgått i 2,600 exemplar. Den mindre medaljen kommer att utdelas till varje skolbarn i hela landet och 2,000,000 exemplar har präglats

Ryska ambassaden har lämnat London under livliga hyllningar.

Henderson, Lansbury och Saklatvala vid taget. — "Leve den engelska republiken!"

Sovjetryslands chargé d'affaires, Rosengold samt ett tiotal medlemmar av sovjetambassaden med hastighet och lugn samt bög har lämnat London för att via Ostende åka till Berlin.

Långt innan sällskapet hade anlämt till stationen infann sig George Lansbury, som i underhuset representerar Londons slumkvarter, medförande en ljusbukett av rosor och nejlikor. Så småningsom infunno sig de mindre profeterna inom arbetarpartiet. De omkringade artigt leende och under ideligt handskakande den ryske diplomaten och hans svit. Underhusets färgade medlem, den indiske kommunisten Saklatvala sågs under hela tiden vördfullt hålla sin hatt i handen, men han hade icke ansett det nödvändigt att raka sig. Hans blomsterhyllning utgjordes av röda valmor. I sistn. minuten infann sig Henderson, som var inrikesminister i MacDonalds kabinet. Han var åtföljd av landsorganisations sekreterare, Clitrine, men ingendersa såg ut att uppmärksamma det övriga sällskapet, och de beaktade tiden efter tagets avgång att så skyndsamt som möjligt slinka iväg.

När pressfotoграфerna skulle fotografera den ryske diplomaten, placerade Rosengold sin lille son framför sig under förklarigen: "Tag här en bild av en liten bolsjevik!" Rosengold med familj och hans närmaste man stego upp i en förstaklasskupé, under det att de övriga reste i tredje klass. Avskedstagens uppging knappt till 200 personer, som emellertid uppsimade Internationella och The Red Flag. Lansbury anförde hvar ropen och kryssade på båda kinderna av en rym, som övervaldigats av rörelse. När taget gled ut från perrongen ropade han: "Ni kommer snart tillbaka!" En kvinna sågs lyfta en lång stång med Lenins porträtt medan en gall kvinnoröst skrek: "Leve den engelska republiken!" Några

dinaviska Storlogen av I. O. G. T. som i lojen Framtidens Hopp har vunnit allmänt erkännande. Under senare år har han även nedlagt ett fruktbarande arbete för bildandet av ett svenskt förbund i Canada.

Genom sitt vänskaps förhållande har mr. Holmgren vunnit en synnerligen talrik skara vänner, vilka nu få ett erkännande tillfälle att hylla honom, som en av de främste inom vår svenska koloni i Winnipeg, en man med höga vyer och ädla mål. S. C. T. instämmer i dessa välgångsyttringar och uttrycker en varm förhoppning, att mr. Holmgren ännu under många årens å må få se sitt hälsa, och kräfter nog att se sina livsverk utvecklas på ett värdigt sätt.

Österrikes mångårige ländstansmästare Bruhnen har diskvalificerats på livstid på en förelösa, som inte lär falla inom det förtäliga året.

Engelska jordbrukare på studieresa i Sverige.

Det starkt elektrificerade lantbruket intresserar främlingarna mycket.

Tvénne farmartidningar representerade.

De engelska jordbrukarnas studieresa i Sverige under jordbrukskonsulenten von Wachenfels ledning har inlett med ett besök i Malmö och Alnarp. Det är ett både intressant och celebrer sällskap, som nu ämnar "göra" Sverige, inneles 47 personer, däruv 13 damer. Det är särskilt hvar djuren och mejerisköteln, som intresserar detta sällskap, som utgöres av representanter för det praktiska jordbruket, jordbrukalarne, tjänstemän, konsulenter, lärare, journalister m. fl. De två stora lantbrukstidningarna The Field och The Scottish Farmer äro således representerade. Bland deltagarna är en representant för det engelska jordbruksministeriet, ordföranden i den stora farmarorganisationen i England, mr. Whitley, en broder till talmannen i underhuset amiralen sir Richard Phillimore från Botley, miss Trevelyan, dotter till undersekreteraren i MacDonalds regering. På ett undantag när, har ingen förut varit i Sverige. Det starkt elektrificerade lantbruket har särskilt imponerat på främlingarna. Från Malmö fortsattes studieresan till Landskrona, Westboholm, Sabyholm, Båsteberra o. h. kv. linge mejeri. Vidare kommer besök att göras i Skarhult, Svalöv m. fl. platser. Rosengold väntas sig mycket av den skänkta produktkontrollen för grisar och kor, vilket väckt allra största uppmärksamhet i Enslan 4 och där har stora utsticker att komma till mera allmän användning. Rosan kommer därefter att fortsättas till Linköping, varvid bl. a. Bjärka-Siby, Vreta kloster och Älvidberg besöks. Därtill avses sällskapet till Stockholm och studerar Mjölkcentralen och Separators anläggningar, varefter en vistelse göres hos fru Cedergren på Brandalsund.

Atterresan antrades över Göteborg, och på vägen dit kommer man på inbjudan av riksdagsmannen direktör Ingeström att göra ett besök vid Värpnäs lantbruksskola samt vid Karlstads mejeri, som är ett av landets modernaste.

hundra nytiska hade samlats på perrongen, där man börde försking att uppstämna Gud save the King, medan flertalet åskådare höjde sig med att betrakta sällskapet med oglädsla och avsmak. Det var i detta ögonblick Henderson sågs brådsakande avlägsna sig. Efter att utan vidare ceremonier ha insepakat sig på sovjetfartyget Youchar avreste ett troligtast sovjetiskt, huvudsakligen konsultsmedlemmar. Handelsdelegationens chef Khinchuk, försvann mera obemärkt på ett tåg från Liverpool station.

President Poincaré åter i ledningen för det svenska tändsticksmonopolet.

Samtliga franska handelskammare i fövör av monopolets överlämnande till den svenska trusten.

Deputeradekammaren har åter upptagit den ajournerade debatten om tändsticksmonopolets eventuella överlämnande på den svenska tändsticks-trusten.

Den som sakkunnig börde regeringskansliets försäkrade att en svensk tekniska specialister hjälp de franska monopolfabrikerarna snart skulle bringas till rationell drift. Den förelagda överenskommelsen med tändsticksbolaget borde, alla politiska och ekonomiska teorier försläddas gillas av parlamentet.

Radikalsocialisten Bonnet opponerade sig i partiets namn mot förslaget och förklarade, att monopolets drift skulle kunna moderniseras utan hjälp utifrån.

Poincaré uppräddes nu för tredje gången i denna fråga med ett energiskt försvar för monopolets uttärskande. Han framhöll bl. a. att Bonnet förbisett två mycket väsentliga, partier: nödvändigheten för monopolet att arbeta med från Skandinavien hämtat rå samt utländska markna ders stängning för den händelse uttärskande förslaget icke antogs. Samtliga franska handelskammare hade uttalat sig för åtgärden. Poincaré slöt om att han såsom tändsticksminister skulle bekräfta förtroendet i frågan, därest icke hans eventuella avgång komme att medföra hela kabinetts avgång glöde lik som hela landets utrydning ett starkt intryck på kammaren. "Denna hade säkerligen följt Poincaré, om vöring omedelbart företagits. Emellertid återstod flera antecknade talare, varför debatten ajournerades till senare.

Poincaré, som nyigen meddelat, att statens flytande skuld under hans ministertid minskats med 18 milia dollar, under det att statskassan disponerades över en behållning på 7 1/2 miljard, förbereder en i linjeopparade med syfte att konsolidera ytterligare 10 miljarder genom indragning av motsvarande belopp kortfristiga skattkammaranvisningar av olika kategorier. Ögonblicket synes lämpligt för länets placering, då pennningtillgången är rik. Det framhålls emellertid, att grundvillkoret för länets framgång är att kammaren icke försvagar konseljpresidentens auktoritet.

En 14-årig svensk, Lisa Lindström, har satt nytt världsrekord på 150 meter fritt simstätt med tiden 2 min. 11 sek. Förre rekordet var 2:17.

Från Kvalund i närheten av Hamnerfäst meddelas om en obygglig tillrägelse, som inträffat där. En kvinna har, antagligen i ett anfäll av svastinne, med en yxa dödat sina två barn, en gosse på 5 år och en flicka på 4 år. Mannen betann sig icke i hemmet, när gärningen begicks.

Köp Jubileumsmärkena — 25 cents per styck!

Ett lyckat svenskting vid Round Lake med stor publikanslutning.

Professor C. H. Lager vid Brandon College invald i styrelsen som vice ordföranden och E. Thorell, Wadena, styrelsesuppleant. I övrigt återvaldes samma styrelse som föregående år. Ett stort antal viktiga beslut fattade.

Nästa svenskting i Wadena.

Det har under speciell de senaste veckorna framhållits att Svenska Förbundet i Canada ej längre skulle vara i tillfälle att fängsla svenskarnas intressen i den grad, man hade sålid-midsommar, och att den ursprungliga idén om nationell samling mer och mer föreläts och ej längre kunde bygnas på den grund, man från början utstakat. De stora skador svenska kvinnor och män, vilka under några oförgätliga festdagar tykats vid Round Lake, och där i hjärtat av en natur, som i oerhörd stor grad minner om den vackra och majestätiska naturen i Nordamerika, kommer säkerligen att bli Förbundets bästa bidrärare, då det gäller att vederlägga dessa rykten. Svenska Förbundets verksamhet kommer att växa sig stor och stark i det svensk-canadensiska folk-medvetandet och dess tanke kommer att spridas över hela det tusenmilade landet, vi nu kalla vårt. Svensktinget 1927 var i allo lyckat och lade också i ofantligt stor grad nya grundstenar till fortsatt betydelsefull verksamhet för enighet bland landsmännen i vårt adoptivland. Ett koncert mål för fortsatt verksamhet har uppsatts och kommer säkerligen att i mycket stor grad bidra till Förbundets tanke i fortsättningen skall komma ett omfattas med odelat intresse bland våra 50,000 landsmän i västra Canada.

Årets midsommarfest inleddes med ett allmänt förberedande affärsmöte, fredagen den 24 (Midsommarvegen). Trots den ogynnsamma väderleken och de därigenom uppblöta vägar, såg dock ett stort antal medlemmar och övriga intresserade, anlämt till festplatsen vid Birds Point, då centralstyrelsens ordförande, mr. H. P. A. Hermanson klockan tre på eftermiddagen hälsade de närvarande välkomna till Svenska Förbundets första Årsmöte. Sedan ord. utlinjerat programmet för festdagarna, framträdde centralstyrelsens sekreterare, O. L. Holmgren och avgav sin årsrapport, enligt vilken det framgick att centralstyrelsens huvudsakliga arbete under det gångna verksamhetsåret upptagits av organisationsarbete och planering för framtida verksamhet. Vidare meddelades, att styrelsen hade haft 39 sammanträden i Winnipeg under årets lopp, och att trots det bitittills ringa antalet nytecknade medlemmar allt tydde på att Svenska Förbundet i Canada gick en sund utveckling tillmötes.

Kassören C. H. Nilson uppläste direkt sin rapport, men som Förbundets nummer ännu ej tagit en sådan omfattning att några direkta mål kunnat realiseras, höjdes detsamma ej på några mera intressanta uppgifter. Mr. Nilson var emellertid liksom mr. Holmgren av den uppfattningen att ett betydelsefullt grundläggande arbete utförts och man hade all anledning att se framtiden an i ljusaste färger. Sedan revisionsberättelsen fullredrigts och styrelsen beviljats full och tacksam ansvarighet för det gångna årets verksamhet, föredrogs lokalstyrelsens Winnipeg rapport av sekreteraren mr. Arthur Anderson och litteraturskriveraren red. Carl Rydberg. Enligt detsamma framgick, att lokalavdelningen efter en halvårig verksamhet lyckats intressera 51 personer för aktivt arbete i förbundets tjänst, att tre nio föreläsningssättningar arrangerats, samt att intresset för Förbundets verksamhet i Winnipeg var stadigt växande, ehuru speciellt där stora svårigheter funnes att bekämpa, då det gällde att ena landsmännen.

Ordföranden gav Winnipegavdelningen ampla lovord för ett energiskt arbete och framhöll bland annat, att denna avdelning kunde anses vara ett gott föredöme för övriga avdelningars verksamhet. Som avslutning på dagens förhandlingar föredrog mr. Hermanson en skrivelse, som anlänt från denna tidnings l. redaktör och förklarande vice ordföranden i förbandet John A. Hägglund, vilken hälsning var införd i föregående veckas tidning.

Därmed voro dagens förhandlingar slutförda och de närvarande spridde sig i den vackra omgivningen samt tillbringade aftonen under de mest angenäma och omväxlande förhållanden.

Lördagen ingick med härligt solsken från en molnfri himmel. Den svenska flaggan smattrade från flaggstängerna i den tidiga morgonen och äntligen var det åkta midsommarvärdet kommet. Från alla håll strömmade folk fram till festplatsen och den ena fullastade bilen efter den andra bringade ideligen nya gäster till midsommarfesten.

Från allt delar av Canada hade de kommit, medförande hälsningar från landsmännen i förskingningen. Från British Columbia, Alberta, Saskatchewan, Manitoba och Ontario anlände dessa hälsningar för att vara med på den del av förhandlingarna och sedan

soner för aktivt arbete i förbundets tjänst, att tre nio föreläsningssättningar arrangerats, samt att intresset för Förbundets verksamhet i Winnipeg var stadigt växande, ehuru speciellt där stora svårigheter funnes att bekämpa, då det gällde att ena landsmännen.

Ordföranden gav Winnipegavdelningen ampla lovord för ett energiskt arbete och framhöll bland annat, att denna avdelning kunde anses vara ett gott föredöme för övriga avdelningars verksamhet. Som avslutning på dagens förhandlingar föredrog mr. Hermanson en skrivelse, som anlänt från denna tidnings l. redaktör och förklarande vice ordföranden i förbandet John A. Hägglund, vilken hälsning var införd i föregående veckas tidning.

Därmed voro dagens förhandlingar slutförda och de närvarande spridde sig i den vackra omgivningen samt tillbringade aftonen under de mest angenäma och omväxlande förhållanden.

Lördagen ingick med härligt solsken från en molnfri himmel. Den svenska flaggan smattrade från flaggstängerna i den tidiga morgonen och äntligen var det åkta midsommarvärdet kommet. Från alla håll strömmade folk fram till festplatsen och den ena fullastade bilen efter den andra bringade ideligen nya gäster till midsommarfesten.

Från allt delar av Canada hade de kommit, medförande hälsningar från landsmännen i förskingningen. Från British Columbia, Alberta, Saskatchewan, Manitoba och Ontario anlände dessa hälsningar för att vara med på den del av förhandlingarna och sedan

Översvämningar i Sverige ha även nått Gästrikland.

By i Hedesunda isolerad, skolbarnen i båt till skolan, hundratals tunnland under vatten.

Sedan fjällfloden nu nätt fram till nedre Dalälven har under den senaste tiden stora arealer översvämnats i om Hedesunda och Österfärnebo socknar i Gästrikland. Kågbo by i Hedesunda är alldeles isolerad sedan en vecka tillbaka, så att skolbarnen måste med båt foras till och från skolan. Hundratals tunnland åker stå under vatten och befolkningen drabbas av stora förluster, emär den värstd, som redan sått i tillspillovgen och det är för sent att så på nytt sedan vattent sjunkit undan.

Från Gysinge meddelas, att Dalälven nu står lika hög som vid värftiden kulmen år 1924, och det fattas endast 70 centimeter för att 1916 års rekord skall vara uppnått. Ännu står berggrunden ingående meddelande har Västra Dalälven nu börjat falla, medan Östra Dalälven fortfarande stiger. Vid Älvkarleby räknar man därefter med att även skall stiga ännu under någon tid. Vid Älvkarleby är fallförelingen nu uppe i 1,460 kubikmeter per sekund och fallen äro ställsare än de någonsin varit sedan år 1916.

Myteriet inom flottan avgjorde Tysklands öde.

Vederbörande undersökningsutskott i tyska riksdagen har ännu sammanträtt i syfte att söka upklara orsakerna till sammanbrottet 1918 och underkasta mästrosundersökning 1917 och 1918 en närmare undersökning.

Man emoter i Berlin undersökningsarna med så mycket större intresse, som det tyska kejsarrikets siste kansler, prins Max av Baden, i sin uppbyggande memoarsamling "Erinnerungen und Dokumente" även behandlade nämnda myterier och i det samband levererade värdefulla material. Den mest ingående framställningen rörande de ödesdigra tillrägelserna som marinen lämnar dock

riksslagsledamoten konteramiral Brüninghaus, som var biträdande föredragande vid undersökningsutskottets senaste förhandlingar. I sin nyligen utgivna bok: "Die politische Zersetzung und die Tragödie der Flotte", kommer Brüninghaus under utnyttjande av tillgängliga officiella dokument till det resultat, att revolutionen icke ledde sitt ursprung från marinen utan vann insteg hos densamma utifrån, varvid å ena sidan den begynnande kommunistiska agitationen och å andra sidan regeringens vacklande och slappa hållning bidrogo till splittringen inom försvarsmakten.

(Forts. å sid. 7)

Engelsmännen ämnar slå Chamberlins längdrekord.

Det nya rekord i nonstop-flygning, på 6,250 km., som har satts av den amerikanske flyparen Clarence Chamberlain under hans Atlantflygning från New York till Tyskland, är föremål för livligt gillande i den engelska pressen. Förberedelser ha redan igångsatts för att värdigt hylla flygaren, när han besöker England.

Daily News uppger, att ett nytt försök inom en nära framtid kommer att göras av engelska flygare att slå Chamberlains längdrekord. Som ledare för en expedition på fyra flygplan skall redan ha utsatts kaptenen i flygplanet Brownave. Flottillen äro, när försöket att flyga utan mellanlandning från England via Singa-

pore till australiska farvatten med fyra flygplan, utrustade med två Napier-Lionmotorer vardera. Flygplanerna äro gjorda av en ny metalllegering. Flygkroppen är så ymnig, att det blir riklig plats för navigationsinstrument och radio samt sovutrymme för besättningen.